

ความเป็นมาของปัญหาทางจริยธรรมเกี่ยวกับการทำแท้ง

ความหมายและประเภทของการทำแท้ง

การแท้ง หมายถึง การที่การตั้งครรภ์สิ้นสุดลงโดยสาเหตุใดๆก็ตามก่อนหน้าที่การคลอดโดยสมบูรณ์จะมีขึ้น นั่นคือ การที่ทารกในครรภ์ของรกหลุดหายลงโดยสาเหตุใดสาเหตุหนึ่งในระยะใดระยะหนึ่งของช่วงเวลาตั้งแต่การเริ่มปฏิสนธิขึ้นในครรภ์จนถึงการคลอดโดยสมบูรณ์โดยไม่รวมถึงการคลอดก่อนกำหนดและการคลอดโดยทารกเสียชีวิต องค์การอนามัยโลกให้ความหมายของการแท้งว่าการแท้งคือการสิ้นสุดลงของครรภ์ก่อนอายุครรภ์ครบ 28 สัปดาห์ หรือทารกยังมีน้ำหนักต่ำกว่า 1,000 กรัม¹ การแท้งแบ่งออกได้เป็นสองประเภทใหญ่ๆ คือ การแท้งเองโดยธรรมชาติและการแท้งโดยจงใจ หรือที่เรียกว่า "การทำแท้ง"

การแท้งเองโดยธรรมชาติ (spontaneous abortion, miscarriage) หมายถึง การแท้งที่ไม่ได้มีสาเหตุมาจากการตั้งใจกระทำของบุคคลใดๆ แต่เป็นไปเองโดยธรรมชาติ อาจจะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเพราะสภาพผิดปกติของครรภ์หรือเพราะอาการแทรกซ้อนอื่นใด การแท้งเองโดยธรรมชาติเป็นความบกพร่องที่เกิดขึ้นในกระบวนการของการตั้งครรภ์ ไม่มีส่วนทำให้เกิดปัญหาในเรื่องความถูกผิดแต่อย่างใด

การแท้งโดยจงใจหรือการทำแท้ง (voluntary induced abortion) หมายถึง การแท้งที่เกิดขึ้นจากการกระทำโดยเจตนาของบุคคลซึ่งใช้วิธีการโดยตรงหรือโดย

¹ สุกานต สุวณิชชาติ, "การศึกษาปัญหาการทำแท้งที่ผิดกฎหมายและวิธีป้องกันแก้ไข" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตศึกษาด้านแพทยศาสตรบัณฑิต แผนกวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2519), หน้า 6.

ยอมทำให้การตั้งครรภ์สิ้นสุดลงโดยการที่ทารกในครรภ์ของถูกทำลาย คำว่า "การทำแท้ง" จึงหมายถึงการแท้งประเภทนี้โดยตรง เพราะเป็นคำที่บ่งบอกว่า เป็นการกระทำอันแสดงถึงความจงใจ ถ้ามีผู้เรียกการทำแท้งว่า "การรื้อลูก" อันแสดงถึงความไม่เห็นควยหรือมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการกระทำแบบนี้ หรือผู้เห็นควยหรือยอมรับการทำแท้งก็อาจจะเรียกการทำแท้งว่า "การจี้ระบบรอบเดือน" เพื่อไม่ให้เป็นที่แสดงความรู้สึก

การทำแท้งแบ่งตามลักษณะของ เจตนาในการกระทำได้เป็นสองประเภท คือ การทำแท้งโดยตรง (**direct induced abortiom**) และการทำแท้งโดยอ้อม (**indirect induced abortion**) การทำแท้งโดยตรงคือการกระทำที่มีเจตนาโดยตรงที่จะให้เกิดการแท้งหรือการทำลายทารกในครรภ์ หากการทำแท้งในกรณีใดหวังผลโดยตรงที่จะให้เกิดการแท้ง การทำแท้งในกรณีนั้นจัดเป็นการทำแท้งโดยตรง การทำแท้งโดยอ้อมคือการกระทำซึ่งไม่ใ้มีเจตนาโดยตรงที่จะให้เกิดการแท้ง แต่การแท้งเป็นผลอันหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่เกิดขึ้นจากการกระทำในครั้งนั้น ไม่ว่าจะโดยรวดเร็วหรือไม่รวดเร็วก็ตาม ความแตกต่างระหว่างการทำแท้งสองแบบนี้ อยู่ที่ลักษณะของ เจตนาและความมุ่งหมายของการกระทำ การทำแท้งโดยตรงจัดเป็นการกระทำที่เกิดจากเจตนาโดยตรง (**direct voluntary act**) และการทำแท้งโดยอ้อมเป็นการกระทำที่เกิดจากเจตนาโดยอ้อม (**indirect voluntary act**)¹

เมื่อพิจารณาจากความมุ่งหมายของการกระทำแล้ว การทำแท้งยังอาจแบ่งออกเป็นสองประเภทอีกแบบหนึ่งคือ การทำแท้งเพื่อการรักษา (**therapeutic abortion**) และการทำแท้งผิดกฎหมาย หรือการทำแท้งที่เป็นอาชญากรรม (**criminal abortion**) การทำแท้งเพื่อการรักษาคือการทำแท้งที่แพทย์ตกลงใจว่าจะกระทำเพราะหากปล่อยให้ทารกคลอดในครรภ์แล้วจะเป็นอันตรายต่อชีวิตหรือเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้ที่จะเป็นมารดา การทำแท้งแบบนี้เป็นการกระทำที่ถือเป็นการบำบัด ในประเทศที่

¹ John P. Kenny, Principles of Medical Ethics, 2d ed. (Maryland: The Newman Press, 1965), p. 5.

มีกฎหมายยอมรับการทำแท้งในบางกรณีจะยอมรับการทำแท้งประเภทนี้ในกรณีที่แตกต่างกัน กฎหมายในบางประเทศอาจยอมรับการทำแท้ง เพื่อการรักษาในกรณีที่ทำเพื่อรักษาชีวิตของ มารดาแต่อย่าง เดียว หรือในบางประเทศกฎหมายอาจจะยอมรับการทำแท้ง เพื่อการรักษา ในกรณีที่กระทำเพื่อสุขภาพทั้งทางกายและทางจิตของมารดา การทำแท้งผิดกฎหมายหรือ การทำแท้งที่เป็นอาชญากรรมหมายถึงการทำแท้งควย เหตุผลอื่นใดก็ตาม เพื่อการบำบัดรักษา ซึ่งการที่จะจัดว่าการทำแท้งในกรณีใดเป็นการทำแท้งที่ผิดกฎหมายหรือไม่ขึ้นอยู่กับความ เข้มงวดของกฎหมายของแต่ละสังคม

คำว่า "การทำแท้ง" ที่กล่าวถึงทั่วไปวิทยานิพนธ์นี้ หมายถึงการทำแท้งทั่วไป ยกเว้นการแท้งเองโดยธรรมชาติซึ่งไม่จัดว่าเป็นการทำแท้ง เพราะมีสาเหตุจากการตั้ง ใจกระทำของบุคคลซึ่งจะเอามาพิจารณา เรื่องคาทางจริยะใด การทำแท้งที่จะกล่าวถึงต่อไปนั้น จะใช้ในความหมายเช่นที่ อาร์ บี แบนด์ท์ เขียนไว้ว่า การทำแท้ง" . . . หมายถึง การขจัด (หรือการกระทำโดยตั้งใจที่จะให้เกิดการทำลาย) ทารกในครรภ์จากมดลูก ของมนุษย์หญิง โดยการขจัดหรือทำโดยตัวมารดาเอง อันเป็นผลให้เกิดการตาย ของทารกในครรภ์"¹

ความเป็นมาของการทำแท้ง

จากการศึกษาของนักมานุษยวิทยาพบว่า การทำแท้ง เป็นหนึ่งในจำนวนปรากฏการ ทางสังคมที่พบได้เกือบจะในทุกๆ วัฒนธรรม ¹ ที่แคว้นสมัยของคนป่าเถื่อน ² หลังจากมาถึง สมัยของความเจริญในอารยธรรมและวิทยาการ เช่นในปัจจุบัน การทำแท้ง เป็นสิ่งที่พบได้ใน สังคมมนุษย์ในเกือบทุกท้องที่ของโลกมากน้อยต่างกันออกไปในแต่ละสังคมมนุษย์และในแต่ละ ยุคสมัย ในสังคมมนุษย์ยุคกลางหลัง การตั้งครรรภ์และการมีบุตรโดยไม่เป็นที่ปรารถนา หรือ ความบีบคั้นจากสภาพของการดำรงชีวิตทำให้มีการฆ่าเด็กอ่อนและการทำแท้งจนกระทั่งการ

¹ R. B. Brandt, "The Morality of Abortion," The Monist 56 (October 1972): 503.

กระทำทั้งสองอย่างนี้กลายเป็นธรรมเนียมในสังคมของชนยุคป่าเถื่อนบางเผ่าไป เช่นเดียวกับธรรมเนียมการฆ่าคนเจ็บหนัก หรือพ่อแม่ซึ่งชรามากแล้วจนช่วยตัวเองไม่ได้แล้ว เพื่อให้ไม่ให้เป็นภาระกับผู้อื่น ซึ่งเป็นธรรมเนียมที่มีอยู่ในสังคมป่าเถื่อนบางสังคม เวสเทอร์มาร์คเขียนไว้ว่า "ควบคุมไปกับธรรมเนียมการฆ่าเด็กคือการทำลายทารกในครรภ์ซึ่งมีอยู่อย่างกว้างขวางทั่วไปในโลกยุคป่าเถื่อน เหตุผลเดียวกันกับที่ทำไมคนป่าเถื่อนฆ่าเด็กที่เกิดมาใหม่ ๆ ของเขายัง เป็นเหตุผลที่พวกเขาฆ่าทารกในครรภ์ก่อนที่จะคลอดจากครรภ์มารดา"¹

นอกจากจะมีอยู่ในสังคมมนุษย์ในยุคป่าเถื่อนแล้ว การกระทำแบบนี้คือการฆ่าเด็กและการทำแท้งยังมีอยู่บางเผ่าในสังคมที่เริ่มมีอารยธรรมสูงขึ้นแล้วด้วย ชนชาวสปาร์ตาในกรีกยุคโบราณเคยมีธรรมเนียมการฆ่าเด็กชายที่ร่างกายอ่อนแอ เพื่อคัดเลือกเอาเด็กที่ร่างกายแข็งแรงไปฝึกฝนให้เป็นนักรบที่เข้มแข็ง เมื่ออารยธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งศาสนาได้มีรูปแบบที่มีหลักเกณฑ์ให้ความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์มากขึ้น ธรรมเนียมการฆ่าเด็กก็หมดไป แต่การทำแท้ง แม้จะไม่เป็นธรรมเนียม แต่ก็ยังเป็นสิ่งที่มีอยู่อย่างแพร่หลายจนถึงสมัยปัจจุบัน ซึ่งมีแนวโน้มที่จะมีมากขึ้น ดูเหมือนว่าการทำแท้งจะเป็นการกระทำแบบหนึ่งที่มีความคล้ายกับอารยธรรมมนุษย์ที่เคียว จอร์จ เดเวอริกซ์ (George Davenport) นักมานุษยวิทยามีชื่อผู้หนึ่ง เขียนไว้ในงานคนควาของเขาว่า "... มีข้อสงสัยหลายประการให้เห็นว่าการทำแท้ง เป็นปรากฏการณ์สากลของสังคมมนุษย์อย่างแท้จริง เป็นไปไม่ได้เลยที่จะคิดถึงระบบสังคมซึ่งไม่เคยมีสตรีซึ่งอย่างน้อยที่สุดก็เคยถูกผลักดันให้ทำแท้ง"²

¹ Edward Westermarck, The Origin and the Development of Moral Ideas, Vol.1. 2d ed. (London: MacMillan and Co., 1942) p.413.

² Quoted in Ethel Nurge, "Spontaneous and Induced Abortion in Human and Nonhuman Primates," in Being Female, Reproduction, Power and Change, ed. Dana Raphael (The Hague; Mouton Publisher, 1975), p. 28.

การตกลงใจที่จะทำแท้ง เป็นผลมาจากการตัดสินใจของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลซึ่งอาจจัดได้เป็นสามพวก คือ ตัวสตรีผู้มีความรู้เอง บุคคลอื่นผู้มีอิทธิพลบังคับหรือเรียกร้องให้สตรีผู้มีความรู้นั้นทำตามเจตนารมณ์ของตนใด และสังคมโดยรวม ในสังคมโบราณบางสังคม การตัดสินใจทำแท้ง เป็น เรื่องส่วนตัวของสตรี และโดยบุคคลอื่นไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในบางสังคมการทำแท้ง เป็น เรื่องที่ผู้ชาย คือหัวหน้าครอบครัวจะของตัดสินใจ หรือเป็น เรื่องที่ตกลงกัน ในครอบครัว ในบางสังคม การตัดสินใจทำแท้ง เป็น เรื่องของสังคม โดยโดยรวม และเมื่อสังคมมนุษย์เริ่มมีศาสนา ในบางสังคมจะให้ผู้มีอำนาจทางศาสนาเป็นผู้ตัดสินใจทำแท้ง¹

เหตุผลที่ทำให้มีการตัดสินใจทำแท้งมีแตกต่างกันออกไปมากมายตามลักษณะของสังคมและยุคสมัย แต่อย่างไรก็ตาม เหตุผลที่อาจแตกต่างกันออกไปได้นี้ก็เป็นเพียงข้อแตกต่างในส่วนปลีกย่อย โดยหลักใหญ่แล้วก็มีเหมือนกันทั้งในสมัยโบราณและสมัยปัจจุบัน ซึ่งอาจแยกได้เป็นสองประเภทคือ เหตุผลอันมาจากความบีบคั้นของสภาพการดำรงชีวิต อันถือเป็นแรงกระตุ้นประการหนึ่งที่ทำให้มีการตัดสินใจทำแท้ง แรงกระตุ้นอีกประการหนึ่งคือ ความบีบคั้นจากค่านิยมของสังคม ในเรื่องจริยธรรมระหว่างเพศอันจัดเป็นแรงกระตุ้นทางจิตวิทยา

แรงกระตุ้นจากสภาพของการดำรงชีวิต คือฐานะทางเศรษฐกิจ แนวทางในการดำเนินชีวิต หรือความจำเป็นเพื่อการอยู่รอดของตนเองและเผ่าพันธุ์ เป็นแรงกระตุ้นสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้มีการตัดสินใจทำแท้ง ทั้งในสังคมโบราณและสังคมปัจจุบัน ในสังคมของชนยุคหลังอาจตัดสินใจทำแท้ง เพราะอาหารไม่เพียงพอกับเผ่า หรือไมอาจหาอาหารได้เพียงพอสำหรับครอบครัว ซึ่งอาจจะเป็นไปได้ว่าในบางกรณีอาจจะมีการทำแท้งเพื่อเอาทารกที่แท้งออกมานั้น เป็นอาหารสำหรับเด็กที่ออกอยากสาหัส ผู้หญิงในชนเผ่าแอนดรูเรอ ซึ่งต้องมีการเดินทางอพยพอยู่เสมออาจจะทำแท้ง เพราะกลัวว่าถ้าหากตั้งครรภ์แก่ในระหว่างการเดินทางจะเป็นอุปสรรคต่อการเดินทางซึ่งอาจจะเป็นเหตุให้ตนต้องถูก

¹ Ibid. p. 31.

หอกทั้งไวข้างหลัง หรือการมีเด็กชุกมากเกินไปจะทำให้การเดินทางลำบาก ในสังคมสมัย
ปัจจุบัน ความบีบคั้นจากสภาพชีวิต เป็นสิ่งกระตุ้นสำคัญที่ทำให้เกิดการตัดสินใจทำแท้งควย เช่น
เกี่ยวกับสมัยโบราณ ครอบครัวที่ยากจนและมีลูกมากพอแล้ว และแน่ใจว่าไม่อาจจะเลี้ยงดู
เด็กจำนวนมากกว่าที่มีอยู่แล้วได้ อาจตัดสินใจทำแท้ง เมื่อมาตรการคุมกำเนิดเกิดผิดพลาด
ลง ในบางกรณีอาจจะมีการตัดสินใจทำแท้งควย เหตุผลเพราะว่าการตั้งครรภ์จะเป็นการ
ชักขวางอาชีพที่ปฏิบัติอยู่ เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา หรือมีการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตอย่าง
กะทันหัน มีปรากฏอยู่บ้าง เหมือนกันที่ผู้หญิงอาจตัดสินใจทำแท้ง เพราะกลัวว่าจะประสบ
ปัญหาในความสัมพันธ์ระหว่างตนกับสามี หรือเพราะเพื่อจะถอนความงามของตนเอาไว้
เหตุผลที่กล่าวมา เหล่านี้จัดได้ว่า เป็น เหตุผลจากสิ่งกระตุ้นจากสภาพการดำรงชีวิต

สิ่งกระตุ้นที่มีอิทธิพลสำคัญอีกประการหนึ่งในการทำให้มีการตัดสินใจทำแท้ง คือ
สิ่งกระตุ้นทางจิตวิทยาอัน เป็นผลจากค่านิยมของสังคมในเรื่องจริยธรรมระหว่างเพศ การ
ตั้งครรภ์ที่เกิดจากความสัมพันธ์ทางเพศซึ่งสังคมเห็นว่า เป็นสิ่งที่ผิดจริยธรรมทางเพศ เช่น
สัมพันธ์ทางเพศระหว่างบิดามารดากับบุตร (incest) หรือความสัมพันธ์ทางเพศนอก
สภาพสมรส มักจะลงควยการทำแท้ง เพื่อเป็นการปิดบังสิ่งที่สังคมถือกันว่าเป็น เรื่องที่ผิด.
จริยธรรมระหว่างเพศ เมื่อสตรีตั้งครรภ์ขึ้นมาแล้วมีความรู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ผิดก็จะเกิดความ
กดดันทางจิตวิทยา และการทำแท้ง เป็นทางออกอย่างหนึ่งที่จะป้องกันไม่ ให้สังคมใดทราบว่
คนใดทำสิ่งที่สังคมถือกันว่าเป็นความผิด สิ่งที่น่าสัง เกตก็คือ สิ่งกระตุ้นทางจิตวิทยานี้ส่งผล
ให้มีการทำแท้งในสังคมที่มีวัฒนธรรมสูงแล้ว มากกว่าสังคมที่ยังต่ำหลังทางวัฒนธรรม

นอกจากจะมีเหตุผลมาจากสิ่งกระตุ้นสองประการดังกล่าว คือสิ่งกระตุ้นจาก
สภาพการดำรงชีวิตและสิ่งกระตุ้นทางจิตวิทยาแล้ว ในบางกรณีอาจมีการทำแท้งควยเหตุ
ผลเพราะเพื่อเห็นแก่ประโยชน์ของทารกที่จะเกิดมา ในสังคมยุคที่ยังมีระบบทาสอยู่ สตรี
ที่เป็นทาสอาจตัดสินใจทำแท้ง เมื่อตั้งครรภ์ขึ้นมา เพราะไม่ต้องการให้เด็กต้องเกิดมาแล้วตก
เป็นทาสต่อไป เช่นเดียวกับคน ในสมัยปัจจุบัน เมื่อวิทยาการใดเจริญก้าวหน้าไปจนสามารถ
ทำใหรร่วงหนาไควาเด็กที่จะเกิดมาจะต้องไม่สมบูรณ์ เช่นในกรณีที่เป็นมารคาโซยา
บางชนิด เช่นธาไลโดไมด์ (Thalidomide) ในขณะที่มีครรภ์ หรือเป็นโรคบางอย่างชนิด

ที่ส่งผลกระทบต่อทารกในครรภ์ เช่นโรคหัดเยอรมัน (German fever) อาจจะมีการคัดสรรใจ
ทำแท้ง เพราะเพื่อไม่ให้เด็กที่เกิดมาต้องทนทุกข์ทรมานจากความไม่สมบูรณ์และเป็น
ภาระต่อผู้อื่น

เกี่ยวกับ เรื่องสาเหตุที่ทำให้สตรีคัดสรรใจทำแท้งนี้ จากการศึกษาเฉพาะกลุ่ม
ของสตรีที่แต่งงานแล้วจำนวนหนึ่งในสังคมไทยซึ่งไปรับการรักษาที่โรงพยาบาล พบว่า
เหตุผลที่ทำให้คัดสรรใจทำแท้ง คิดเป็นร้อยละคือ เพราะมีฐานะยากจน 26 % เพราะ
มีบุตรมากพอแล้ว 18 % เพราะมีการตั้งครรภ์ถี่เกินไป 17 % เพราะเกิดความยุ่งยาก
แก่การงานในครอบครัว 11 % เพราะการตั้งครรภ์เป็นอุปสรรคต่ออาชีพ 7 % เพราะกลัว
ความเจ็บปวดจากการคลอดบุตร 5 % เพราะเป็นภรรยาสามี 3 % เพราะการตั้งครรภ์
เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา 2 % และเพราะเหตุผลปลีกย่อย เบ็ดเตล็ด 7 % ซึ่งจะพบว่า
ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นผลมาจากความบีบคั้นของสภาพการดำรงชีวิต สถิติดังกล่าวนี้เป็นผลจาก
การสำรวจเมื่อ ปี พ.ศ. 2517¹

วิธีการในการทำแท้งมีแตกต่างกันออกไปมากมายหลายวิธี เปลี่ยนแปลงไปตาม
ความก้าวหน้าของวิทยาการในแต่ละยุคสมัย มีตั้งแต่วิธีการหยาดยาลื่นเส็ง ตลอดจนการขยาย
ยิงที่ไซกันในสังคมยุคหลังจนถึงวิธีการที่ทันสมัยและปลอดภัยที่สุดด้วยความก้าวหน้าของ
วิทยาการทางการแพทย์ในสมัยปัจจุบัน จากการศึกษาในเรื่องนี้ทำให้เป็นที่ทราบกันว่า
วิธีการทำแท้งมีเกือบสองร้อยวิธี โดยใช้วิธีการและอุปกรณ์ที่แตกต่างกันออกไป แต่กล่าวได้
ว่าวิธีการต่างๆเหล่านั้นแบ่งได้เป็น วิธีการภายนอก วิธีการภายใน และวิธีดัดลึงทาง
ไสยศาสตร์ซึ่งมีอยู่ในสังคมโบราณเล่าหลัง²

¹สุพร เกิดสว่าง, "การทำแท้งในสังคมเมืองหลวง," สารประชาชน 11
(1 มีนาคม 2517): 12.

²Max Sylvius Händeman, "Abortion," Encyclopedia of Social
Sciences 1 (1935): 374.

วิธีการภายนอกจักษุ เป็นวิธีการโดยอ้อมคือทำให้ครรภ์ได้รับความกระทบกระเทือนเพื่อที่จะไ้เกิดการแท้งขึ้น วิธีที่ใช้กันมาตั้งแต่สมัยโบราณ เช่น การนวดครรภ์ การทำงานหรือออกกำลังกายหนักเกินไป การกระโดดลงมาจากที่สูง ประคบครรภ์ด้วยของร้อนหรืออบไอน้ำ นอนคว่ำโดยให้ศีรษะของแข็งหนุนอยู่ที่คอหรือกึ่งตัวไปมาบนของแข็ง เป็นต้น วิธีการภายในจักษุ เป็นวิธีการโดยตรง คือการใช้สิ่งแปลกปลอมสอดใส่เข้าไปทำลายทารกที่กำลังก่อตัวขึ้นในครรภ์โดยตรง เช่น การใช้ของแข็ง กิ่งไม้ ใบหญ้า หรือหางสัตว์บางชนิดสอดใส่เข้าไปทำลายโดยตรง หรือใช้สารบางชนิดที่มีอำนาจทำให้เกิดการแท้ง เช่น นำยาที่ไ้จากใบพืชบางชนิดหรือจากตัวแมลงบางประเภท มลสัตว์บางชนิด หรือนำทะเล ใสเข้าไปเป็นยาทำลายโดยตรง ชนชาวทะเลทรายบางเผ่าจะจี้โพรงนำลายจากปากกูด เป็นยาทำแท้ง ส่วนวิธีการลึกลับทางไสยศาสตร์นั้นแท้ที่จริงแล้วก็คือวิธีการทั้งสองแบบที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนั่นเอง แต่จัดทำให้เป็นพิธีการที่มีความขลังขึ้น เช่น จับตัวสตรีมีครรภ์จากเมืองหลังแล้วเขย่าตัว เป็นต้น¹

ควยความก้าวหน้าของเทคนิคทางการแพทย์ในปัจจุบัน วิธีการในการทำแท้งไ้พัฒนาไปจนกระทั่งไ้มีความสะดวกและความปลอดภัยสูงมาก โดยเฉพาะในกรณีที่ทำแท้งเมื่อยังอยู่ในระยะแรกของการตั้งครรภ์ แต่เพราะเหตุที่ส่วนใหญ่แล้วการทำแท้งยังเป็นเรื่องที่มีกฎหมาย หรือสังคมยังเห็นว่า การทำแท้ง เป็นการกระทำที่ไม่สมควรอยู่ผู้ทำแท้งจึงมักใช้วิธีการที่ไม่ทันสมัยอยู่มาก เพราะการทำแท้งยังเป็นไปโดยการ ลักลอบหรือหลบซ่อนอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมที่มีกฎหมายการทำแท้งเข้มงวดมากๆ ในประเทศสหรัฐอเมริกา แม้จะมีกฎหมายอนุญาตให้ทำแท้งไ้ในหลายกรณีและในหลายรัฐ แต่ก็ยังปรากฏว่ามีการทำแท้งโดยไม่มีหลักวิชาอยู่บ้างโดยใช้อุปกรณ์ที่ไม่เกี่ยวกับการแพทย์เลย เช่น ไมแขวนเสื้อ มีดทำครัว หรือนำมันกาด

¹ Ethel Nurge, " Spontaneous and Induced Abortion in Human and Nonhuman Primates," in Being Female, Reproduction, Power and Change, ed. Dana Raphael, pp. 28 - 29.

ดูเหมือนว่าการทำแท้งจะมีในสังคมโลกมากขึ้นเรื่อย ๆ แม้ว่าไม่อาจหาสถิติจำนวนการทำแท้งที่แน่นอนได้ แต่ก็อาจอนุมานได้จากความเปลี่ยนแปลงของสังคมอันอาจทำให้มีสาเหตุที่นำไปสู่การทำแท้งได้มากขึ้น ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงค่านิยมทางสังคมบางประการ เช่นระบบจริยธรรมระหว่างเพศ ซึ่งอาจส่งผลให้มีการทำแท้งมากขึ้น

ในตอนต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 ได้มีผู้สำรวจอัตราการการทำแท้งในบางประเทศ พบว่าการทำแท้งมีอัตราสูงมาก เช่น ในประเทศฝรั่งเศส เมื่อ ค.ศ. 1912 อัตราการทำแท้งสูงกว่าอัตราเกิดเสียอีก ในกรุงปารีสมีคนเกิด 6,300 คน ในขณะที่มีจำนวนการทำแท้งถึง 7,000 ราย ในระยะนั้น อัตราการทำแท้งทั่วประเทศฝรั่งเศสก็ประมาณ 500,000 ราย ซึ่งเกือบจะเป็นสองในสามของอัตราเกิด และในประเทศใหญ่ๆ เช่นประเทศสหภาพโซเวียต และประเทศสหรัฐอเมริกา อัตราการทำแท้งมีใกล้เคียงกัน คือ ประมาณ สองในสามของอัตราเกิด¹

จากการประมาณขององค์การสหประชาชาติ ในปี ค.ศ. 1965 คาดว่าทั่วโลกจะมีการลักลอบทำแท้งประมาณปีละ 30 ล้านราย ซึ่งเฉลี่ยประมาณวันละ 1 แสนราย และมีแนวโน้มว่าจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ² และมีการประมาณกันว่า ในคาบศตวรรษ 1970 นี้ ในประเทศสหรัฐอเมริกา จะมีผู้หญิงทำแท้ง 2 คนในทุกๆ 1 นาที และในทุกๆ 1 ชั่วโมง จะมีผู้หญิงเสียชีวิตจากการทำแท้ง 1 คน³

ในประเทศไทย สถิติผู้ป่วยจากการทำแท้งซึ่งมารับการรักษาที่โรงพยาบาลศิริราช พ.ศ. 2511 ถึง พ.ศ. 2517 มีจำนวนทั้งหมด 2,026 ราย ซึ่งแสดงให้เห็นถึง

¹ Max Sylvius Handman, "Abortion, " Encyclopedia of Social Sciences 10: 373.

² อุกมศิลป์ ศรีแสงนาม, "การทำแท้ง: ปัญหาโตแยงที่ยังไม่ยุติ," วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย 21 (มกราคม - มีนาคม 2519): 111.

³ Arther B. Shostak, Modern Social Reform, (New York: Mac-Millan Publishing Co., 1974), p.152.

การเพิ่มขึ้น คือ จากจำนวน 194 ราย ในปีพ.ศ. 2511 เป็น 491 ราย ในปีพ.ศ. 2517¹ และทำหัตถ์พยาบาล ในช่วงระยะเวลาระหว่างเดือนธันวาคม พ.ศ. 2517 ถึงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2518 มีผู้ป่วยจากการทำแท้งเข้ารับการตรวจรักษา จำนวน 643 ราย ซึ่งในจำนวนนี้ มีการเสียชีวิต 2 ราย²

ส่วนใหญ่แล้ว สตรีที่ทำแท้งมักจะเป็นผู้ที่แต่งงานแล้วมากกว่าที่ยัง เป็นโสด ซึ่งอาจเป็น เพราะสตรีที่แต่งงานแล้วมีความกดดันน้อยกว่าที่ยัง เป็นโสดซึ่งต้องทน เกรงต่อการถูกตำหนิว่าเป็นผู้บกพร่องในจริยธรรม³ ในประเทศสิงคโปร์ซึ่งกฎหมายอนุญาตให้ทำแท้งได้อย่างเสรี ปรากฏว่าในบรรดาสตรีซึ่งไปรับบริการทำแท้งจากหน่วยงานของรัฐบาล มีเพียง 5 % ที่ เป็นโสด ในประเทศไทยซึ่งกฎหมายห้ามแท้งค่อนข้างเข้มงวด คนป่วยจากการทำแท้งซึ่งเข้ารับการตรวจรักษาในโรงพยาบาล จะเป็นสตรีที่แต่งงานแล้ว 62.2 % และ เป็นสตรีโสด 37.8 %⁴

แต่อย่างไรก็ตาม สถิติเกี่ยวกับจำนวนผู้ทำแท้งว่าจะมีมากน้อยเท่าใดนั้น ยากที่จะหาความแน่นอนได้เต็มที่ เพราะไม่ว่ากฎหมายเกี่ยวกับการทำแท้งจะเข้มงวดหรือผ่อนผันก็ตาม การลักลอบทำแท้งก็ยังคงมีอยู่ ซึ่งอาจเป็น เพราะฐานะทาง เศรษฐกิจไม่อำนวยให้สามารถไปรับบริการในที่ที่ทันสมัยและโดยเปิดเผยได้ หรืออาจเป็น เพราะขนบธรรมเนียมประเพณี และความเชื่อทางศาสนายังมีอิทธิพลมากอยู่ สตรีที่ทำแท้งจึงต้องลักลอบกระทำ

¹สุกานดา สุวณิชชาติ, "การศึกษาปัญหาการทำแท้งที่ยึดกฎหมายและวิธีป้องกันแก้ไข," หน้า 2.

²สุวัฒน์ จันทรวง, "ควรจะอนุญาตให้ทำแท้งโดยเสรีได้หรือยัง," แพทยสภา-สาร 5 (พฤษภาคม 2519): 240.

³Max Sylvius Handman, "Abortion," Encyclopedia of Social Sciences 1: 373.

⁴อุคมศิณี ศรีแสงนาม, "การทำแท้ง: ปัญหาโต้แย้งที่ยังไม่ยุติ," วารสาร-สมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย 21: 120.

โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมที่มีกฎหมาย เกี่ยวกับการทำแท้ง เข้มงวดมากๆ การลักลอบทำแท้งก็ย่อมจะมีมาก และการจะกะประมาณถึงสิ่งที่ลักลอบกระทำความผิด เป็นสิ่งที่ไม่อาจให้ความแน่นอนใดอย่างเต็มที่

ที่มาของปัญหาโต้แย้ง เรื่องความถูกต้องของการทำแท้ง

โดยตัวของมันเองแล้ว เป็นเพียงการกระทำในสังคมมนุษย์อย่างหนึ่งซึ่งขอเท็จจริงทางสังคมให้เห็นแล้วว่า เป็นสิ่งที่มนุษย์รู้จักกระทำกันมาตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงปัจจุบัน การที่มีปัญหาขัดแย้งในเรื่องความถูกต้อง ควรไม่ควรของการทำแท้งขึ้นนั้น เป็นผลมาจากความแตกต่างของทัศนคติระหว่างบุคคลแต่ละคนในสังคมหรือระหว่างสังคมแต่ละสังคม ความแตกต่างของทัศนคติในเรื่องทางจริยธรรมเป็นผลมาจากอิทธิพลของวัฒนธรรม ประเพณี กฎหมาย จารีตสังคม ความเชื่อทางศาสนา สถาปการดำรงชีวิต ตลอดจนถึงความก้าวหน้าทางวิทยาการและแนวความคิดสำคัญๆ อันหลอหลอมโครงสร้างทางความคิดของสังคม การกระทำอย่างหนึ่งๆที่มีในสังคมจะส่งผลต่อความรู้สึกทางจริยธรรมของเราอย่างไรนั้น โครงสร้างทางความคิดของสังคมมีส่วนกำหนดเป็นอย่างมาก ในเรื่องความถูกต้องของการทำแท้งก็เช่นเดียวกัน โครงสร้างทางความคิดของสังคมเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาโต้แย้งกันอย่างกว้างขวางหลายแง่มุม ดังที่ โจเซฟ มาร์โกลิส (Joseph Margolis) เขียนไว้ว่า "การสนับสนุนการทำแท้งทำความยุ่งยากให้กับความรู้สึกทางศีลธรรมของเราควยสา เหตุเบื้องต้นที่สุดก็คือ ความสับสนับชอนของวิถีทางที่ทัศนะของเราในเรื่องนี้ได้รับอิทธิพลจากหลักการอื่นๆทางสังคมที่เกี่ยวข้อง"¹

ในยุคสมัยที่โครงสร้างทางสังคมยังไม่มีลักษณะซับซ้อนมากนัก ทัศนคติของคนในสังคมเกี่ยวกับเรื่องจริยธรรมย่อมไม่น่าจะแตกต่างกัน หรือขัดแย้งกันอย่างรุนแรงนัก การกระทำอย่างหนึ่งๆอาจจะไม่เป็นปัญหาทางจริยธรรมแต่อย่างใดเมื่อการกระทำนั้นๆเป็นไป

001678

¹ Joseph Margolis, "Abortion," Ethics 84 (October 1973: 51.

คามธรรมเนียม หรือปฏิบัติกันต่อมาโดยไม่มีใครหาเหตุผลคัดค้าน หรือเป็นข้อห้าม (taboo) อัน เชื่อกันโดยไม่พยายามหาเหตุผล คนในยุคป่าเถื่อนอาจหาเด็กที่เกิดมาใหม่ๆ ด้วยเหตุผลเพียง เพราะเด็กนั้นมีฟันบนงอกก่อนฟันล่าง หรือเพราะเกิดในสปีตแรกของเด็กน หรือเพียง เพราะเด็กนั้น เกิดวันศุกร์ ซึ่งเป็น เพียงข้อกำหนดที่ปราศจากหลัก เกณฑ์อันใด แต่เมื่อสังคมมีวิวัฒนาการมาจนกระทั่งมีความซับซ้อนมากขึ้น และบุคคลในสังคมพยายามที่จะหาเหตุผล บัญญัติ เกณฑ์ทางสังคมมากขึ้น ความแตกต่างของทัศนคติจึงย่อมมีไ้มากกว่า ในเรื่อง ความถูกต้องของการทำแท้งนี้ในสมัยของคนยุคป่าเถื่อนอาจจะไม่ เป็น เรื่องที่โต้แย้งกันแค ่อย่างใด บางสังคมอาจจะมีการยอมรับการทำแท้ง บางสังคมอาจไม่ยอมรับโดยถือ เป็นข้อห้าม (taboo) อย่างหนึ่ง แต่เมื่ออารยธรรมมนุษย์พัฒนาขึ้น การโต้แย้งกัน เรื่องความ ผิดถูกของการทำแท้งก็จะมีมากขึ้น

ความจริงแล้วการทำแท้งไม่ไ้เป็น เรื่องที่เพ็งจะ เป็นปัญหาทางจริยธรรมขึ้นใน สังคมปัจจุบันนี้เท่านั้น แต่ เป็น เรื่องที่มีการกล่าวถึง เรื่องความถูกต้องของการกระทำแบบนี้ มาตั้งแต่สมัยโบราณแล้วซึ่ง อย่างน้อยที่สุดก็กล่าวไว้ว่า การทำแท้ง เป็นปัญหาจริยธรรมมา ตั้งแต่เริ่มมีศาสนาสำคัญขึ้น เพราะในคัมภีร์ของบางศาสนาก็มีกล่าวถึง เรื่องการทำแท้ง เอาไว้โดยตรงบ้าง เหมือนกัน (v. infra p.27) ปราชญ์คนสำคัญของกรีกสองท่าน คือ เพลโต (Plato) และ อริสโตเติล (Aristotle) ก็ไ้แสดงความคิดเห็นใน เรื่องการทำแท้ง เอาไว้ในงานนิพนธ์ของท่าน ในหนังสือ Republic เพลโตแสดงความคิดเห็น ไปในเชิงยอมรับการทำแท้งว่าการทำแท้งควรจะทำไ้เพื่อเหตุผลทางการเมือง คือ เพื่อเป็นการรักษาคุณภาพของพลเมือง การตั้งครรภ์ของคนชั้นต่ำควรจะถูกจำกัด และการ ตั้งครรภ์ที่เกิดจากบิดามารดาซึ่งมีอายุน้อยหรือมากเกินไปควรจะได้รับการกำจัดเสีย เพราะ เด็กที่เกิดมาจะไม่มีความรู้ ในหนังสือ Politics อริสโตเติลไ้ยอมรับการทำแท้ง ว่าเป็นสิ่งที่ควรกระทำไ้เพื่อผลในการควบคุมจำนวนประชากรของรัฐและรักษาคุณภาพของ

¹ Plato, Republic, V, 460 ff.

พลเมือง อริสโตเติลเขียนไว้ว่า

ควรจะมีกฎหมายว่า เด็กที่ไม่สมบูรณ์ไม่ควรจะมีอยู่ . . . แต่เมื่อคนธรรมดาที่มีลูกจำนวนมากเกินไปและมีครรภ์ขึ้นอีกก็ควรที่จะทำแท้ง เสียก่อนที่ความรู้สึกและชีวิตจะเริ่มมี การทำแท้งจะถูกมองตามกฎหมายหรือไม่ในกรณีขึ้นอยู่กับปัญหา เรื่องความรู้สึกและชีวิต¹

ในอาณาจักรโรมันก่อนที่คริสตศาสนาจะมีอิทธิพลขึ้น การทำแท้ง เกือบจะกลายเป็นเรื่องธรรมดาในสังคม คนชั้นต่ำอาจทำเพราะเหตุผลจากความยากจน คนชั้นสูงอาจทำเพราะเหตุผลเพียงเพื่อความสுகดสบายส่วนตัว เซเนกา (Seneca) เห็นว่าการทำแท้ง อาจจะเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง ตามศีลธรรมแต่ก็ไม่จัดว่าเป็นอาชญากรรมแต่อย่างใด ที่สัณนะที่เห็นว่าการทำแท้ง เป็นการกระทำที่เลวร้ายและมีการขัดแย้งกันมากในเรื่องความถูกต้องของการทำแท้ง เริ่มมีชัดเจนขึ้น เมื่อคริสตศาสนามีอิทธิพลขึ้นในสังคมของชาวโรมันโบราณ การมีศาสนาขึ้นในสังคมมนุษย์ทำให้สังคมมีแนวโน้มที่จะเห็นคุณค่าของชีวิตมนุษย์มากขึ้น อันรวมถึงชีวิตที่ยังไม่เกิด คือทารกในครรภ์ด้วย²

ในสมัยปัจจุบันนี้ การทำแท้งใดทำให้เกิดการโต้แย้งกันใน เรื่องว่าการทำแท้ง สิ่งที่สังคมควรยอมรับหรือไม่ อย่างไร คำเนินไปอย่างกว้างขวาง ซึ่งเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทัศนคติเกี่ยวกับ เรื่องนี้ของคนในสังคม และเป็นผลมาจากลักษณะซับซ้อนของปัญหาจากการทำแท้ง เองซึ่งมีแง่มุมให้โต้แย้งได้หลายจุด และเกี่ยวพันถึงหลายสาขาวิชา กล่าวได้ว่าที่สำคัญของปัญหาโต้แย้ง เรื่องความถูกต้องของการทำแท้งมีดังต่อไปนี้

ก. ศาสนา ศาสนา เป็นที่มาสำคัญยิ่งของการโต้แย้งในเรื่องความถูกต้องของการทำแท้ง เพราะศาสนา เป็นหลักการสำคัญอันหนึ่งในสังคมมนุษย์ที่มีบทบาทในการพิจารณา

¹ Aristotle, Politics, VII, 16, 1335^b 20-27.

² A. E. Crawley, "Foeticide," Encyclopedia of Religion and

ความถูกต้อง คือว่า ควรไม่ควรของการกระทำต่าง ๆ ของบุคคลในสังคม การที่ศาสนาโดยทั่วไปให้ความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์มากทำให้ผู้ที่นับถือศาสนาอย่าง เกรง ลัทธิจี้มีแนวโน้มที่จะถือว่าการทำแท้ง เป็นการกระทำที่ผิด หรือบาป แม้จะไม่อาจตัดสินใครแน่ชัดโดยไม่มีข้อโต้แย้งว่าทารกในครรภ์เป็นมนุษย์หรือไม่ แต่ผู้ที่ยึดมั่นในหลักศาสนามักจะถือว่าการทำแท้งเป็นชีวิตที่สังคมของ เคารพในคุณค่า เช่นเดียวกับชีวิตอื่น จึงทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างทัศนคติของผู้ที่ยึดมั่นอย่าง เกรง ลัทธิ กับผู้ที่พยายามหาเหตุผลกับหลักการทางศาสนา แม้แต่นักการศาสนาเองบางครั้งก็มีความเห็นที่ไม่ลงรอยกันใน เรื่องที่ว่า การทำแท้ง จะจัดเป็นบาปหรือไม่ ตามนัยของศาสนานั้นๆ เพราะบางที่คัมภีร์ของศาสนาไม่ใคร่ระบุไว้อย่างชัดเจนว่าการทำแท้ง เป็นบาปหรือไม่ ซึ่ง เป็น เรื่องที่ขึ้นอยู่กับการศึกษาหลักการศาสนาอีกที่หนึ่ง อัน เป็นภาระของผู้นับในศาสนานั้นๆ เมื่อผู้ เหล่านั้น เกิดมีความเห็นไม่ตรงกันขึ้นมากก็จะ เกิด เป็นปัญหาขัดแย้งขึ้นได้ ยิ่งศาสนาที่มีอิทธิพลต่อความคิดของบุคคลในสังคมมากเท่าไรก็จะยิ่งมีส่วนทำให้เกิดปัญหาขัดแย้งได้มากขึ้น และในกรณีที่แต่ละศาสนามีหลักการหรือความเห็นในเรื่องการทำแท้ง แยกต่าง กันออกไปบางทีก็จะมีส่วนทำให้เกิดปัญหาขัดแย้งในเรื่องความถูกต้องของการทำแท้งขึ้นได้

ข. กฎหมาย ในฐานะที่เป็น เครื่องมือทางสังคมอย่างหนึ่งที่จะทำให้เกิดความเป็นระเบียบและความยุติธรรมในสังคม และมีบทบาทในการตัดสินความถูกต้องของการกระทำในแง่หนึ่ง กวญ จึงจัด เป็นที่มาสำคัญอย่างหนึ่งของปัญหาขัดแย้ง เรื่องความถูกต้องของการทำแท้ง เมื่อสังคมยอมรับกฎหมายที่ถือว่าการทำแท้ง เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายอยู่ เป็นเวลานานๆ ก็จะมีส่วนทำให้บุคคลในสังคมมีความ เคยชินว่าการทำแท้ง เป็นการกระทำที่ผิดและโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อพบปัญหาที่อยู่ในกฎหมายตรงกับธรรมเนียมประเพณีที่ปฏิบัติสืบต่อกันมาหรือตรงกับ ความเชื่อทางศาสนาอยู่แล้ว ก็มีแนวโน้มที่จะทำให้บุคคลในสังคมมีความ เห็นว่าการทำแท้งซึ่ง เป็นสิ่งผิดกฎหมายนั้น เป็นสิ่งที่ผิดจริยธรรมควย ผู้ที่มีความคิดแบบอนุรักษนิยมซึ่ง เห็นว่าสิ่งซึ่ง เป็นกฎ เกณฑ์ปฏิบัติกันมาแต่ เดิม เป็นสิ่งที่ถูกต้องแล้ว ไม่ยอมรับการ เปลี่ยนแปลงหรือความคิดที่แตกต่างออกไปก็จะต่อต้านการทำแท้ง โดยเห็นว่าการยอมรับการทำแท้ง เป็นการละเมิดหลัก เกณฑ์ เก่า ซึ่งคืออยู่แล้ว จึงมีความขัดแย้งกับผู้ซึ่ง เสริมให้มีการ เปลี่ยนแปลง

* กฎหมาย เป็นสถาบันทางสังคมที่มีส่วนรองรับปัญหาจากเรื่องการทำแท้งอยู่ เป็นอัน
 มากเพราะจำเป็นจะต้อง คัดลั่นลง เป็นกฎ เกณฑ์การปฏิบัติจริง ๆ ในสังคม เกี่ยวกับ เรื่องนี้ จึง
 ต้องรับภาระว่าจะวางกฎ เกณฑ์อย่างไรจึงจะถูกต้อง เหมาะสมที่สุด และเมื่อมีความแตก
 ต่างของทัศนคติในเรื่องความถูกต้องของการทำแท้ง เป็นอย่างมากจึง เป็นการยากที่จะมีกฎ
 เกณฑ์ข้อปฏิบัติเรื่องนี้ให้เป็นที่พอใจของทุกฝ่าย เพราะทั้งฝ่ายที่สนับสนุนและคัดค้านการทำ
 แท้งต่างก็ต้องการที่จะให้กฎหมาย เป็นไปตามทัศนะของตนซึ่ง เห็นว่าถูกต้อง เหมาะสม
 คู่เหมือนว่ากฎหมายจะเป็น เป้าหมายที่แต่ละฝ่ายของการโต้แย้งในเรื่องนี้พยายามที่จะยึด
 ครอง กฎหมายจึงต้องพบกับปัญหาหลายประการ เกี่ยวกับ เรื่องการทำแท้งนี้ เช่น ในเรื่อง
 การทำแท้งนี้กฎหมายควรจะเป็นไปตามหลักศีลธรรมในศาสนาอย่างเคร่งครัดหรือไม่ หรือ
 ควรจะเป็นอิสระจากกฎเกณฑ์จริยธรรมที่เป็น ประเพณีของสังคม การทำแท้ง เป็นฆาตกรรม
 หรือไม่ สิทธิของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการทำแท้ง เช่นสตรีผู้ทำแท้ง และแพทย์ผู้ทำแท้งควร
 จะถูกจำกัดหรือไม่ ในชีวิตชั้นไหน ทารกในครรภ์เป็นบุคคลที่จะมีสิทธิเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป
 หรือไม่ และกฎหมายควรจะคุ้มครองทารกในครรภ์อย่างไร แคลไทน เหล่านี้เป็นปัญหาที่มี
 ขึ้น อันเป็นที่มาของทัศนะที่แตกต่างกันและมีการโต้แย้งกันอย่างกว้างขวางในปัจจุบัน

ค. ขบวนการเรียกร้องสิทธิเสมอภาคระหว่างเพศ ในปัจจุบันนี้สตรีได้มีความ
 เคลื่อนไหวไปในแนวที่จะเรียกร้องความเสมอภาคระหว่างเพศ ความเคลื่อนไหวนี้ส่งผล
 ถึง เรื่องปัญหาโต้แย้งในเรื่องความถูกต้องของการทำแท้งควย เป็นอย่างมาก ความเคลื่อนไหว
 ไหวนนี้ถือว่าในสังคมมนุษย์ เทาที่ผ่านมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันนี้บุรุษ เป็นเพศที่มีอำนาจทาง
 สังคมเหนือกว่าสตรี การออกกฎหมายก็เป็นจุดหนึ่งซึ่ง แสดงออกถึงความกคชี่ทาง เพศ เพราะ
 ผู้ที่มีอำนาจในการออกกฎหมายส่วนใหญ่แล้วก็เป็นเพศชาย กฎหมายจึงไม่เป็นที่ยึดถือ
 เพศหญิง กฎหมายการทำแท้งที่เข้มงวดเป็นการแสดงออกอย่างหนึ่งของการกคชี่ทาง เพศ
 เพราะผู้ที่รับผิดชอบโดยตรงของกฎหมายนี้คือสตรี ไม่ใช่บุรุษ กฎหมายเกี่ยวกับการทำแท้งที่
 เข้มงวดเป็นการวิครอนสิทธิสตรีโดยตรง เพราะบังคับให้สตรีต้องยอมรับในสิ่งที่ไม่เต็มใจ หาก
 การตั้งครรภ์ไม่เป็นที่ต้องการของสตรี สตรีก็ควรมีสิทธิที่จะทำแท้งได้เพราะ เป็นเรื่อง
 เกี่ยวกับสิทธิในร่างกายของสตรีโดยเฉพาะ ความยุติธรรมระหว่าง เพศจะมีได้ก็ต่อเมื่อ

สตรีมีสิทธิเต็มที่ในการตัดสินใจในเรื่องที่เป็นสิทธิส่วนตัว เช่นการทำแท้งนี้¹ เมื่อมีความ
เคลื่อนไหว เพื่อแนวความคิดเช่นว่านี้ จึงทำให้มีการสนับสนุนการทำแท้งในหมู่ที่เห็นด้วยกับ
สิทธิเสมอภาคระหว่าง เพศ โดยถือว่ากรณีที่สตรีมีสิทธิเด็ดขาดในเรื่องนี้จะเป็นการขกเซย
ความเสียเปรียบโดยธรรมชาติของสตรีเพศ การโต้แย้งกันในเรื่องที่ว่าสังคมควรจะยอมรับ
การทำแท้งหรือไม่จึงมีที่มาประการหนึ่งจากการเคลื่อนไหว เรียกร้องสิทธิเสมอภาคระหว่าง
เพศ

๕. การแพทย์ แพทย์เป็นบุคคลที่ต้องมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัญหาจากการทำแท้งอยู่
มากโดยหน้าที่ที่จะต้องให้การรักษาพยาบาลคนไข้ เมื่อมีสถานการณ์ที่ขัดแย้ง เกิดขึ้นในการ
รักษาคนไข้สตรีซึ่งมีครรภ์และพบว่าการทำแท้ง เป็นทางเดียวที่จะรักษาชีวิตผู้เป็นมารดาไว้
ได้ หรือในกรณีของการทำแท้ง เพื่อการรักษา แพทย์จะต้องเกิดความสับสนในความรู้สึกทาง
จริยธรรมส่วนตัวของแพทย์เอง และต้องพะวงอยู่กับกฎหมายในเรื่องการทำแท้งซึ่งทำให้
ขาดความคล่องตัวในการปฏิบัติงานไปได้ โดยเฉพาะในกรณีที่ต้องมีการตัดสินใจอย่างรวดเร็ว

จรรยาแพทย์ เป็นเรื่องที่ทำให้แพทย์ต้องเกิดความยุ่งยากใจได้ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง
การทำแท้ง หน้าที่โดยตรงของแพทย์คือการให้การรักษา เพื่อช่วยชีวิตคนไข้ หากยอมรับการ
ทำแท้งก็เท่ากับว่าแพทย์ไม่ได้มีหน้าที่รักษาชีวิตคนไข้แล้ว แต่มีหน้าที่ทำลายชีวิตคนไข้หาก
ว่าทารกในครรภ์เป็นชีวิตมนุษย์ แพทย์สมัยโบราณ เช่นโสรานอส (Soranos) กล่าวถึงหน้าที่
ของแพทย์ว่า หน้าที่ของแพทย์คือการดำรงไว้และให้ความปลอดภัยแก่ชีวิตมนุษย์อื่น เป็นสิ่งที่
ธรรมชาติหรือพระเจ้าสร้างมา ฮิปโปเครติส (Hippocrates) ซึ่งถือกันว่าเป็นบิดาแห่ง
การแพทย์ก็ ได้เคยกล่าวถึงความไม่ถี่ไม่งามของการทำแท้ง ดังปรากฏในตอนหนึ่งของคำ
สาบานของเขา ว่า " . . . จะไม่ไยหาพิฆเณย์ใครก็ตามที่ร้องขอหรือแม่แต่จะแนะนำ
และในทำนองเดียวกัน ข้าพเจ้าจะไม่ไยหาทำแท้งแก่หญิง ข้าพเจ้าจะรักษาชีวิตและวิชา

¹Betty Sarvis and Heyman Rodman, The Abortion Controversy
(New York: Columbia University Press, 1973), pp. 1-3.

ชีพของชาวเขาในความบริสุทธิ์และศักดิ์สิทธิ์¹ และในปัจจุบันนี้ภาระหน้าที่อันสำคัญของ แพทย์ก็ยังคง เหมือน เดิมคือการรักษาและดำรงไว้ตลอดจนถึงให้ความปลอดภัยแก่สุขภาพชีวิต ของคนไข้ หากยอมรับการทำแท้งกันในสังคม แพทย์ก็ต้องพบกับความขัดแย้งในหน้าที่ของ วิชาชีพดังกล่าวแล้ว แม้ในบรรดาแพทย์เองก็มักจะมีความเห็นไม่ลงรอยกันว่าควรทำแท้ง เป็นเรื่องที่เหมาะสมหรือไม่ เช่นเดียวกับบุคคลในวงการอื่น

ความก้าวหน้าในวิทยาการการแพทย์ก็เป็นเรื่องที่มีส่วนทำให้เกิดปัญหาโต้แย้งใน เรื่องการทำแท้งควย การที่แพทย์สามารถทราบได้ว่าอาจมีในบางกรณีที่ทำแท้งในครรภ์จะ เกิดมา เป็น เด็กที่ไม่สมบูรณ์อย่างแนนอนทำให้เกิดประเด็นที่มีการโต้แย้งกันไควว่า เป็น การสมควรหรือไม่ที่จะทำลายทารกในครรภ์นั้น เสีย เพื่อประโยชน์ของสังคมและเพื่อไม่ให้ เด็กต้อง เกิดมาทรมาน

จ. ปัญหาประชากรเกิน ในสภาวะการณของสังคมโลกในปัจจุบันนี้ ปัญหาสำคัญ ประการหนึ่งที่หลายสังคมต้องเผชิญอยู่คือปัญหาประชากรเกิน (Overpopulation) ซึ่ง เมื่อพิจารณาในสัมพันธ์กับการทำแท้งแล้วจะมีข้อเสนออันหนึ่งซึ่ง เป็นของฝ่ายที่เห็นควยกับ การทำแท้งว่าสังคมควรที่จะใช้การทำแท้ง เป็นมาตรการในการลดและควบคุมจำนวนประชา- กร เพราะวิธีการคุมกำเนิดเท่าที่เป็นที่รู้จักกันในปัจจุบันนี้ยังไม่มีความมีประสิทธิภาพเต็มที่ถึงรอย เปรอร์ เซนค์เต็ม จึงควรใช้การทำแท้ง เป็นการแก้ปัญหา เมื่อการคุม กำเนิดเกิดการผิดพลาดลง แมวการทำแท้งจะไม่ใช้การคุมกำเนิด² แต่เป็นวิธีการที่ไกล

¹ John T. Noonan, Jr., ed. The morality of Abortion: Historical and Legal Perspectives, (Massachusetts: Harvard University Press, 1971), p. 5.

² การคุมกำเนิด (contraception) แยกต่างจากการทำแท้งตรงที่การคุม กำเนิดหมายถึงการป้องกันไม่ให้เกิดการปฏิสนธิหรือการตั้งครรภ์ส่วนการทำแท้งนั้น เป็นการ ทำลายการตั้งครรภ์ที่มีขึ้นแล้ว จึงไควว่าการคุมกำเนิดเป็นการป้องกันการทำให้แท้งควย แต่ ทั้งการคุมกำเนิดและการทำแท้งจัดไควว่า เป็นการควบคุมการ เกิด (birth control)

เคียงกันและใช้ เพื่อจุดมุ่งหมายเดียวกันคือ เพื่อควบคุมอัตราการเกิด มีการคาดการณ์ว่า ในอนาคตข้างหน้าหากไม่มีการใช้การทำแท้ง เป็นมาตรการควบคุมอัตราเกิดแล้ว ปัญหาประชากรเกินจะไม่สามารถจัดไปไคเลย และจากการที่เป้าหมายของการวางแผนครอบครัวก็คือ เพื่อลดอัตราการตั้งครรภ์และการเกิด แม้แต่การตั้งครรภ์ซึ่ง เป็นที่ของการก็ตาม เมื่อเป็นดังนี้ การตั้งครรภ์ซึ่งไม่เป็นที่ต้องการจึงไม่น่าจะเป็นปัญหาว่าควรที่จะกำจัดเสียหรือไม่ จากข้อเสนอในเชิง เห็นควยกับการทำแท้ง เพื่อเป็นมาตรการควบคุมจำนวนประชากรนี้ทำให้เกิดการขัดแย้งกับฝ่ายที่ไม่เห็นควยกับการทำแท้งซึ่ง เป็นปัญหาว่า ในสถานการณ์เช่นที่ เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ปัญหาประชากร เกินมีความร้ายแรงถึงขนาดที่จะต้องใช้มาตรการที่รุนแรง เช่นการทำแท้ง เป็นวิธีการลดและควบคุมจำนวนประชากรแล้วหรือ และถ้าหากว่า เกิดปัญหาที่รุนแรงขึ้นในอนาคตแล้วมาตรการที่รุนแรงกว่าการทำแท้งจะมีถูกนำมาใช้ควยหรือไม่ ปัญหาประชากร เกินจึงมีส่วนทำให้เกิดปัญหาในเรื่องความควรไม่ควรของการทำแท้งควยประการหนึ่ง

จากที่มาประการต่าง ๆ ของปัญหาขัดแย้ง เรื่องความผิดถูกของการทำแท้งดังกล่าวมานั้น อาจสรุปได้ว่าปัญหาขัดแย้งนี้เป็นผลมาจากความของใจสงสัยในหลักศีลธรรมที่ยอมรับกันมา เป็นธรรม เนียมว่า เป็นสิ่งที่ถูกต้อง เค็มที่แล้วแน่หรือ ประกอบกับความต้องการของคนบางกลุ่มในสังคมที่จะให้กฎหมาย เป็นอิสระจากกฎ เกณฑ์ศีลธรรมในศาสนา ใหมากที่สุด ในเรื่องที่จะ เป็นประโยชน์ต่อสังคม ความต้องการที่จะ เปลี่ยนแปลงธรรม เนียม เกาๆ ในเรื่องนี้ และความต้องการที่จะควบคุมและจัดการกับความ เป็นจริง ความธรรมชาติในเรื่อง การสืบ เผ่าพันธุ์ของมนุษย์ควย เหตุผลและหลักการซึ่ง คน เห็นว่า เหมาะสมกว่า จึง เกิดความขัดแย้งทางทัศนคติกับกลุ่มที่ยึดมั่นว่า ธรรม เนียมชอบปฏิบัติ เคย เป็นมานั้น เป็นสิ่งที่ถูกต้องแล้วไม่จำเป็นที่จะต้องมี การ เปลี่ยนแปลง ความขัดแย้งระหว่างสองกลุ่มนี้คือความขัดแย้งระหว่างความคิดแบบอนุรักษ์นิยมกับความคิดแบบ เสรีนิยม แต่ละฝ่ายต่างก็พยายามเสนอข้ออ้างขึ้นสนับสนุนความคิดตามแนวของตนในเรื่องนี้ให้เป็นที่ยอมรับของสังคมทั่วไป และดูเหมือนว่าความขัดแย้งของความคิดในเรื่องความผิดถูกของการทำแท้งนี้จะมีมากขึ้นในปัจจุบันและจะมียุคเยื่อค่อไปอีกนาน

ปัญหาการทำแท้งกับจริยศาสตร์

เรื่องของการทำแท้งก่อให้เกิดปัญหาในหลายสาขาวิชา แต่เมื่อพิจารณาแล้ว จะเห็นว่าปัญหาเกี่ยวกับเรื่องการทำแท้งในแต่ละสาขาวิชาจะมีประเด็นที่ร่วมกันไว้ว่าการทำแท้ง เป็นการกระทำที่ถูกต้องหรือผิด สมควรหรือไม่สมควรกระทำ เป็นการกระทำที่ดีหรือไม่ดี หรือเลว ซึ่งประเด็นปัญหานี้จึงถือว่าเป็นปัญหาในขอบข่ายวิชาจริยศาสตร์ เพราะบทบาทสำคัญอย่างหนึ่งของวิชาจริยศาสตร์คือการประเมินค่าทางจริยธรรมของการกระทำต่าง ๆ ของมนุษย์ว่าการกระทำหนึ่ง ๆ จะถูกหรือผิด ดีหรือเลว สมควรหรือไม่สมควร ควยเหตุผลอย่างไร การทำแท้งจึงเป็นปัญหาทางจริยศาสตร์ เช่นเดียวกับที่เป็นปัญหาในสาขาวิชาอื่น อีกไว้ว่าปัญหาการทำแท้ง เป็นปัญหาจริยธรรมเชิงปฏิบัติ เพราะเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจริง ๆ ในสังคมอันสังคมของ แผลอยู่ในปัจจุบันนี้

นักปรัชญาสาขาจริยศาสตร์ในสมัยก่อนมักจะไม่ค่อยให้ความสำคัญกับปัญหาจริยธรรมเชิงปฏิบัติ โดยถือว่าจริยศาสตร์เชิงปฏิบัติ (practical ethics) นั้นแม้จะเป็นเรื่องสำคัญแต่ก็ไม่ได้เป็นภาระหน้าที่ของนักปรัชญาที่จะเกี่ยวข้องโดยตรง มักจะเห็นว่าเนื้อหาของจริยศาสตร์นั้นจำกัดอยู่กับเรื่องจริยธรรมในเชิงทฤษฎี ให้ความสำคัญกับอภิจริยศาสตร์ (meta-ethics) มากกว่า เกี่ยวข้องอยู่กับปัญหาว่าสิ่งที่จะต้องเป็นอย่างไร สิ่งที่ดีที่สุดสำหรับมนุษย์คืออะไร ความหมายของ "ดี" เป็นอย่างไร แม้ในจริยศาสตร์ปทัสถาน (normative ethics) เนื้อหาที่มักจำกัดอยู่กับกฎเกณฑ์และบรรทัดฐานที่จะตัดสินว่าการกระทำหนึ่ง ๆ ถูกต้องหรือไม่ ดีหรือไม่ อย่างไร เท่านั้น สถานการณ์ที่เป็นปัญหาขัดแย้งทางจริยธรรมอันเกิดขึ้นจริง ๆ ในสังคมนั้นจะถกถางถึงบางทีในฐานะที่เป็นตัวอย่าง เพื่ออธิบายทฤษฎีหรือกฎเกณฑ์ เท่านั้น โดยถือว่า เป็นเรื่องที่ย่อยนอกเหนือเนื้อหาวิชา เป็นเรื่องที่คุณคณของใช้หลักการและทฤษฎีไปประยุกต์ใช้ตามความรู้สึกทางจริยธรรมของบุคคลเอง นักปรัชญาในสาขาจริยศาสตร์ไม่เคยมีภาระหน้าที่ในการพิจารณาคัดสินกรณีขัดแย้งในเรื่องทางจริยธรรมที่เกิดขึ้นจริง ๆ ในสังคม แต่มีภาระหน้าที่ในการศึกษาวิเคราะห์กฎเกณฑ์หรือวางทฤษฎีในเรื่องจริยธรรมเท่านั้น แต่ในปัจจุบันนี้กล่าวไว้ว่า เนื้อหาของวิชาจริยศาสตร์ได้ขยายลงมากครอบคลุมถึง เรื่องที่เป็นปัญหาจริยธรรมเชิงปฏิบัติ เขาไว้ควย ความสนใจของผู้นั้นในสาขานี้ได้แผ่

พนจากจริยศาสตร์ ซึ่งทฤษฎีมารวมเอา เรื่อง เชิงปฏิบัติเข้าไว้ด้วย เรื่องขัดแย้งทางจริย-
 ธรรมที่เกิดขึ้น เป็นปัญหาในสังคมจริง ๆ ทั่วถึงได้รับความสนใจจากผู้นในสาขาจริยศาสตร์อย่าง
 กว้างขวางในปัจจุบัน เช่น เรื่องของสงคราม การฆ่าตัวตาย การแบ่งแยกผิว ความเสมอ-
 ภาคระหว่างเพศ การลงโทษของสังคม การทำแท้ง เป็นต้น¹

นับตั้งแต่เริ่มคานทศวรรษ 1970 เป็นต้นมา ปัญหาการทำแท้ง เริ่มได้รับความสน
 ใจจากผู้นในทางจริยศาสตร์มากขึ้นเรื่อย ๆ ก่อนหน้านั้นการทำแท้ง เป็น เรื่องที่ทำให้เกิดปัญหา
 ซึ่ง เป็นที่สนใจกันอยู่เพียงในวงการแพทย์ กฎหมาย และสังคมวิทยาเท่านั้น แต่ในปัจจุบันนี้
 เรื่องความถูกต้องของการทำแท้ง ได้กลายเป็นหัวข้อสำคัญของข้อเขียนและการอภิปรายใน
 วารสารทางปรัชญา ซึ่งได้มีความพยายามศึกษาวิเคราะห์ประเด็นปัญหาขัดแย้งเรื่องนี้จาก
 ทศนะทางจริยศาสตร์² แต่อย่างไรก็ตาม การศึกษาปัญหานี้ในแง่ของจริยธรรมก็จำเป็นต้อง
 อ้างอิงกับข้อเท็จจริงในสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องของประกอบด้วย เพื่อเป็นแนวทางในการที่จะ
 พิจารณาให้ทราบถึงประเด็นปัญหาทางจริยธรรมของเรื่องนี้ เรื่องของการทำแท้งในแง่
 จริยธรรมก็เป็น เช่นเดียวกับปัญหาทางจริยธรรมที่สำคัญอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม นั่นคือยากที่
 จะหาข้อสรุปที่แน่นอนเด็ดขาดโดยสิ้นเชิงได้ แต่ก็ เป็น เรื่องที่ควรที่จะหาความแน่นอนให้ได้
 มากที่สุดเท่าที่การศึกษาวิเคราะห์จะอำนวยให้

¹James Rachels, ed. Moral Problems, 2d, ed. (New York: Harper and Row Publisher, 1971), p. VIII.

²Christine Pierce, "Philosophy," Sign 1 (winter 1975): 488.